

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), OCTOBER 16, 1951

ŠTEVILKA (NUMBER) 202

NOV GROB

MICHAEL DELIVECK

V nedeljo je nagloma premil Michael Deliveck, star 37 let, stanujoč na 55 Lakeview Dr., Mentor-on-the-Lake. Rojen je bil v Clevelandu. Tu zapuščala ženo, ki je bila hčerka Pamela, v Californiji starše Anna in Paul in sestro Mrs. Mary Bauer ter Mrs. Anna Medved, v Clevelandu pa brata Tom in John ter sestro Mrs. Martha Kordick. Pogreb se vrši v četrtki jutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Nikolaj ter nato na pokopališče Calvary.

Nevtralna zona na Koreji sedanja vojna črta

TOKIO, 16. oktobra—General Ridgway je povdaril, da je možna nevtralna zona na Koreji sedanja vojna črta. Mi moramo imeti ozemlje v takem strateškem položaju, da ga lahko branimo. Načelno hočemo zavezniški premirje samo pod temi pogoji, da bo več ali manj sedanja vojna črta ostala.

Glede razgovorov o premirju in pogojih premirja na Koreji ni zaznamovati nobenega novega momenta.

Egipt zavrnil zapadne predloge

KAIRO, 16. oktobra—Egiptovska vlada je zavrnila predlog zapadnih sil, da naj bi se branil Sueski kanal mednarodno.

Egiptovski kralj bo po vsej verjetnosti danes, v torek, podpisal zakon o spojitvi Sudana s Egiptom in o obrambi Suezja s egiptovskih četah.

Egiptovska vlada je nadalje naglasila, da ne odstopi od svojih načrtov.

Britanske oblasti pa so s svojo strani javile, da bodo uporabile silo proti sili in da se iz Sudana in od Sueskega kanala ne umaknejo razen s silo.

50.000 GLEDA NIAGARO IN ELIZABETO

NIAGARA, Ont., 15. oktobra—Statistika turistov zaznamuje za nedeljo 50.000 posetnikov Niagarskih slapov. Slapove si je ogledala britanska princeznja Elizabeta. Rekordno število, tako pravijo, je v zvezi s posetom princeznje Elizabete bolj kot pa s slapovi samimi.

Igra se s pištolo, ustrelila in rani ženo

Dominic Ferry, 28-letni veterinar druge svetovne vojne, je kar svojem sinčku, ki ima 28 mesecev, avtomatično pištolo. Ne sluteč, da pištola ni prazna, si je sprožil, prebil s kroglo prsni in krogla je nato ranila tudi njegovo ženo, mater otroka. Otrok je bil sicer takoj prinešen v bolnišnico, kjer pa je bil proglašen že za mrtvega. Ferry končan Dominic in Leona Ferry stanujeta na 1904 View Rd., S. W. Sinček Dale je bil v družini edini otrok.

Amerika ne prizna Kitajske; seja Združenih narodov v Parizu

WASHINGTON, 15. oktobra—Predsednik Truman je imenoval člane ameriške delegacije za sejo Združenih narodov, ki se bodo sestali po svojih delegacijah meseca novembra v Parizu. Vodja ameriške delegacije je Warren R. Austin, med delegati je tudi Mrs. Franklin D. Roosevelt. Stališče Amerike bo po izjavah delegatov to, da se otok Formosa ne dodeli Kitajski in po vsej verjetnosti, da se ne pripusti komunistična Kitajska med ZN, odkoder da bi se vrgla ven nacionalistična Kitajska Čiangkajška.

Ameriška delegacija ne more imeti, kar je samo ob sebi razumljivo čisto točnih navodil za vse slučaje. Odvisno bo od zahtevanja sovjetskega bloka in gotovih pogojev, ki jih mora izpolniti vsak član, če naj pristopi v vrste Združenih narodov. V tej zvezi je tudi vprašanje "veta," ki ga naj uporabi ameriška delegacija, če bo sprevidela, da bi bila uporaba veta od strani Amerike potrebna.

Britansko in ameriško stališče ni enotno

Velika Britanija je svoječasno priznala s pravnega stališča novi komunistični režim na Kitajskem. Velika Britanija je ob mnogih prilikah tolmačila ta svoj korak v ožjem smislu, da je pripravljena do gotove meje razpravljati s komunistično vlado na Kitajskem o skupnih interesih. Tudi sicer se je opazilo, da stališči Velike Britanije in Amerike do celinske Kitajske niso istovetni.

Združeni britanski levicari in bivši minister Attleejeve vlade Bevan je tudi med sedanjem volilno borbo v Veliki Britaniji trdil, da se ne sme ponoviti greška, ki se je napravila po prvi svetovni vojni glede Sovjetske zveze, danes glede celinske Kitajske, ki je pod komunistično upravo.

Washingtonski politični krogi opozarjajo na nekatera dejstva, ki opravičujejo Britance v njihovi lastni politiki do Kitajske oziroma razlagajo to politiko v gotovi razumljivi luči.

Več britanskega kot ameriškega kapitala v Aziji

Kitajska je bila pred drugo svetovno vojno važno torišče, kamor so tako Japonci, kakor tudi Evropejci in Amerikanci nalagali svoje kapitale. Šlo je za milijarde, ki so se vlagale v gradnjo železnic, v nove tovarne, skladišča in kulturne ustanove. Vsota v Kitajsko vloženega tujega kapitala se je cenila v tem času na \$3.500.000.000, od tega je padlo na Veliko Britanijo 35,7% z enakimi odstotki je bila udeležena na Kitajskem tudi Japonska. Amerika je bila udeležena le z 7,2%.

Naložen kapital je nosil mastne dobičke in je izkazovala tr-

govska bilanca za štiri leta \$1.500.000.000 dobička.

V tem gospodarskem tekmovanju za izkoriščanje Kitajske, je Amerika vložila \$155.000.000 v tovarne in druga pridobitna podjetja, \$41.000.000 v železnice. Uvoz ameriškega blaga v Kitajsko pa je bil vsekakor manjši, kakor uvoz kitajskega blaga iz Kitajske v Ameriko.

Močni gospodarski interes Velike Britanije na Kitajskem narokuje britanski politiki posebna pota, če ne že v nadaljnjem izkoriščevanju kitajskih naravnih zakladov, pa vsaj v obrambi tega, kar imenujejo Britanci svojo lastnino.

Vkljub temu pričakujejo politični krogi v prestolici, da zasedanje Združenih narodov v novembru v Parizu ne bo prineslo presenečenj. Posebno še radi tega ne, ker živimo v dobi stvarjenja velikih blokov, ko bo končno šlo za obračunavanje med dvema velikima blokoma Vzhoda in Zapada.

UMRLA STARA 101 LETO IN ZAPUSTILA 50 POTOMCEV

CONSTANTINE, Ind., 14. oktobra — Mrs. Sara S. Haines je bila trikrat vdova. Umrla je v starosti 101 leta in zapustila za seboj 50 bližnjih in daljnih potomcev.

VIHARJI V FLORIDI

MIAMI, Fla., 15. oktobra — V zalivu med severno in južno Ameriko divjajo tropski viharji. Orkani se premikajo proti severu in je ogrožena Florida ter tudi znano mesto Miami, kjer se je ravno v teh dneh sestalo zaustopstvo ameriških legionarjev na svojo 33. narodno konvencijo. Udeleženci kongresa so obveščeni o morebitni nevarnosti.

Krožek št. 2 Prog. Slov.

Članice krožka št. 2 Progresivnih Slovencev so vabljene na redno sejo v sredo zvečer ob osmih v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Predsednica Cecelia Subelj se je vrnila z obiska v stari domovini in bo gotovo imela več zanimivosti za poročati.

KAKO OPRAVIČUJEJO ITALIJANI FAŠIZEM

Italijani v Clevelandu so praznovali 500-letnico rojstva Kristofa Kolumba in 459-letnico, odkar je bila odkrita po Kolumbu Amerika.

Italijanski govorniki, ki so zastopali zelo dobro organizirana in razširjena italijanska društva po Ameriki, so upravičevali Italijo na strani Berlina v zadnji vojni takole:

Tragična zmot, ki je vodila Italijo v zadnji vojni na stran sil osi, je daleko manjša, kakor pa italijanski prispevek k svetovnemu znanstvu in kulturi, posebno Ameriki.

Usodna zmot zadnje svetov-

ne vojne spada v preteklost. Italijansko srce ni bilo nikdar v tej borbi in tudi nikdar ni moglo biti, mišljeno zoper Ameriko. Ko stremi svet za novo dobo miru in sporazuma, bomo mi Italijani pokopali zmote preteklosti in se bomo spominjali le najboljših doprinosov, ki so jih dali naši sosedje v svetovno zgodovino.

Ameriški Italijani so se izrekli zoper komunizem in naglašali, da ima sedanja Italija pravico do enakopravnosti in enakega obravnavanja v vrstah tistih, ki stojijo na to stran barikad zoper sovjetsko agresijo.

MLADA DEKLETA SO V NEVARNOSTI

WASHINGTON, 15. oktobra — Urad F.B.I. poroča, da so se povečali prestopki zoper spolnost med ameriški nedoletnimi dekleti kar za 12,6% v primeri z isto dobo lanskega leta.

Gre za prostitucijo, za trgovino z belim blagom, potepanje, neuravnovešeno življenje in podobno.

Primerjava s kazenskimi prestopki med nedoletnimi moškimi pokaže, da je zvišanje procentov pri moških doseglo le 2,5%, pri nedoletnih dekletih pa, kakor gori omenjeno, 12,6%.

Samo ob sebi razumljivo, da so legla večine teh prestopkov ameriška mesta.

Turčija se strinja z Zapadom

ANKARA, 15. oktobra — V Ankari se je mudil šef ameriških zveznih glavnih stanov general Omar N. Bradley. Že tekom razgovorov s turškimi predstavniki je general Bradley naglasil, da so pogajanja s turškimi predstavniki dobro napredovala.

Turška vlada je izdala poročilo, da so ti razgovori potrdili, da gre za popolnoma enake vojaške nazore in poglede na mednarodni položaj in skupne dolžnosti v obrambo skupnih interesov. Turčija se popolnoma strinja v tej točki z Ameriko, Veliko Britanijo in Francijo.

Vladno poročilo nadalje naglašja, da se je dosegel sporazum, po katerem se bo poslala posebna turška misija v Ameriko in da se bo v bližnji bodočnosti ustanovilo posebno vojaško poveljstvo za Srednji vzhod.

POSLOPJA DIPLOMATOV SO DRAGA

Ameriško poslaništvo v Teheranu ni imelo svoje lastne palače. Nastanilo se je v poslopju bivšega nemškega poslaništva in je plačevalo letno \$15.000 najemnine.

Pričakuje se, da bo prišla v Teheran v kratkem času nemška delegacija. Amerikanci so poslopje izpraznili in ravno te dni je bilo dograjeno novo ameriško, ki je stalo \$3.000.000.

EPIDEMIJA POLIJA SE VEDNO UPADA

WASHINGTON, 14. oktobra — Zvezni zdravstveni urad javlja, da slučajji polija še vedno upadajo. Od januarja dalje je bilo v deželi 21.775 slučajev v primeri s 23.341 slučajji v istem razdobju lani.

Iz bolnišnice

Mrs. Frances Stopar iz 18910 Chickasaw Ave. se je vrnila iz bolnišnice in se začasno nahaja na domu svoje sestre Mrs. Macarol na 26525 Chardon Rd. Najlepše se zahvaljuje vsem prijateljem in znancem za obiske, cvetlice, voščilne kartice in darila, ki jih je prejela. Se vedno se nahaja pod zdravniško oskrbo in prijateljice jo lahko obiščejo.

ZBOR ADRIA

predredi

JESENSKI KONCERT

v nedeljo, 21. okt. ob 4. uri pop. v Ameriško-jugoslovanskem centru na Reher Ave. Zvečer ples v obeh dvoranah—Johnny Vadnal in John Okicki orkestra

Roke proč od iranskega premoženja-- Združeni narodi, ne umešavajte se!

TAFT NAZNANI KANDIDATURO ZA PREDSEDNIKA

WASHINGTON, 16. oktobra — Senator Taft se je odločil, da bo javil svoj sklep, da kandidira za ameriškega predsednika leta 1952, danes.

PET DNI STARO DETE UGRABLJENO

MICHIGAN CITY, Ind., 14. oktobra—V tukajšnji bolnišnici St. Anthony je 5. oktobra porodila Mrs. Lyons otroka. Ležal je med ostalimi novorojenčki v otroškem oddelku bolnišnice. Otrok je bil ukraden izpred oči bolničark, ki so vedele povedati samo to, da je nekdo vprašal, kje je otrok družine Lyons. Bolničarka trdi, da se ne spominja niti tega ali je bil dotični, ki je vprašal za otroka moški ali ženska.

Družina Lyons je zadržala, da ni niti bogata niti nima sovražnikov, in je mož James v službi pri nekem podjetju za avtomobile.

Vse dosedanje preiskave so ostale brez uspeha.

GENERAL COLLINS PRI TITU

BEOGRAD, 14. oktobra—Šef ameriškega generalnega štaba, general Collins je prišel v Beograd z letalom iz Rima.

General Collins se je posvetoval s predsednikom jugoslovanske vlade, maršalom Titom.

Trenja glede Suezja; praske v Egiptu

LONDON, 15. oktobra — Po poročilih iz Kaira egiptovska vlada ni naklonjena skupnemu predlogu o skupni obrambi Srednjega vzhoda, h kateri bi pristopili tudi Egipt. V okviru te obrambe bi bilo rešeno tudi vprašanje obrambe Sueskega kanala. K tej obrambi bi Velika Britanija prispevala njej določeni sorazmerni del. Egipt zahteva za se obrambo Suezja in združitev Egipta s Sudanom.

Iz Sudanskega egiptovskega področja se poroča o medsebojnih spopadih med Britanci in Egipčani.

V Chartoumu, glavnem mestu Sudana, je izjavil britanski generalni guvernir Robert Howe, da se s svojim izvršnim svetom, ki mu pomaga pri upravi, ne bo umaknil nobeni grožnji in se bo uprl vsakemu poskusu, da se uprava spremeni.

Nove uradnice

Na glavni seji društva Waterloo Grove, št. 110 WC so bile izvoljene sledeče uradnice za leto 1951-52: Predsednica Pauline Balish, podpredsednica Emma Janc, zapisničarka Justine Klemenčič, blagajničarka Molly Comarič, duhovna voditeljica Marije Benda, tajnica Cecelia Wolf, 1251 E. 173 St., nadzornice: Mary Rogel in Emma Janc. Članice so prošene, da se gotovo udeležijo redne seje v sredo, 17. oktobra ob osmih v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Seja direktorija AJC

Jutri, v sredo zvečer ob 7.30 uri se vrši seja direktorija AJC na Reher Ave. Vabi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo, ker je več važnih zadev na dnevnem redu.

MOSSADEGH JE NEPOPUSTLJIV; NACIONALIZACIJA IZVRŠENA

NEW YORK, 15. oktobra—Iranski ministrski predsednik Mohammed Mossadegh je v svojem dolgem poročilu na Varnostni svet Združenih narodov označil stališče Irana, ki je: Iransko narodno predstavništvo je z zakonom, ki je stopil v veljavo, nacionaliziralo iransko petrolejsko bogastvo. Gre za notranjo zadevo samostojne iranske vlade, radi česar v tem vprašanju odpade kaka intervencija Združenih narodov.

Mossadegh je prispel v poslopje Združenih narodov v družbi z iranskimi politiki in zastopniki Irana pri Združenih narodih.

Pred sejo je bil Mossadeghu izročen novi predlog britanskega zastopstva, da se naj obnovijo razgovori med obema državama in naj se vzame pri tem za osnovo stališče, ki ga je vzel mednarodno razsodišče v Haagu na Nizozemskem. To sodišče je priporočalo nadaljevanje medsebojnih razgovorov. Predsednik Mossadegh je odklonil to posredovanje.

Finance Irana so slabe

Istočasno, ko se vrši razprava glede iranskega petroleja pred varnostnim svetom ZN, so prišla iz Teherana navodila iranskim diplomatskim zastopstvom v tujini, iz katerih je razbrati, da je finančni položaj iranske države slab in da mora država varčevati.

Dne 27. oktobra praznuje iranski poglavar Sah Mohammed Reza Pahlevi svoj rojstni dan. Iranska diplomatska zastopstva so dobila ukaz, da naj se črtajo z dnevnega reda vse proslave in slavnostne prireditve. Če se je že kaj pokrenilo in so se že odpelala kakava vabila, naj se prireditve prekličejo četudi telefonskim potom in izrazi obžalovanja.

Zgubilo se je uhan

Na nedeljski prireditvi v Ameriško-jugoslovanskem centru na Reher Ave. se je zgubilo uhan. Kdor ga je našel, je prošeno, da pokliče IV 1-3822.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri družini Mr. in Mrs. Joseph in Lillian Kozan na Lakeland Blvd. ter pustile v spomin krepkega sinčka--prvorojenca. Mlada mamica je hči poznane družine Mr. in Mrs. Albert Ullie iz E. 237 St., ki vodijo podjetje za grelno napravo, srečni oče je pa sin poznanih Mr. in Mrs. Kozan, ki vodijo gostilno na Lakeland Blvd., ki so vsi postali prvič "grandpa" in "grandma," Mrs. Gorše, ki ima gostilno na E. 209 St., pa je sedaj prvič prastara mama.

Pri družini Mr. in Mrs. John in Lillian Tanko na Muskota Ave. pa so vile rojenice pustile drugega sinčka v družini. Tako sta postala Mr. in Mrs. John Tanko z Arrowhead Ave. zopet stari oče in stara mama. Cestitamo!

V severni Koreji se pojavljajo upori?

TOKIO, 15. oktobra — Kakor se poroča iz severne Koreje, so nastale ustaje civilnega prebivalstva, tako v glavnem mestu severne Koreje Pyongyang, kakor tudi v drugih mestih. Uporniki so zoper komunistični režim kot tak.

V južno Korejo je prišlo mnogo beguncev iz teh krajev, ki so pripovedovali zavezniški oblasti, da so bili ti upori sicer zadušeni, da so se pa aretiranci obnašali sovražno napram policiji vkljub temu, da so si bili v svesti, da jih čaka smrt.

Isti begunci so pripovedovali o naraščajoči simpatiji severno korejskega prebivalstva do Združenih narodov, četudi jih teži, da so njihova letala prizadela z bombardiranjem mnogo smrti in stvarne škode in so komunisti to izrabili v svoji propagandi.

TRUMAN PONUJA RUSIJI SPRAVO

WINSTON-SALEM, N. C., 16. oktobra — Predsednik Truman je pozval Sovjetsko zvezo, da naj pristane na pogoje razorožitve, ki bo sprostila človeštvo strahu pred atomsko vojno. Predsednik Truman je ponudil ameriško udeležbo za skupno konferenco, kjer naj bi se države sporazumele, kako odvrniti od človeštva strahote svetovne vojne in zgraditi svetovni trajni mir.

MED RAZVALINAMI ŽIVLJENJA

UNION MILLS, Ind., 15. oktobra — Oblasti imajo opravka s pravno zagonetnim slučajem. Gre za družino Harshman. 35-letni Lebart William Harshman je obdelaval svojo ženo, 34-letno Ano, ko se je umešal v pretep 13-letni sin in ustrelil v očeta. Krogla je očeta sicer zadela, toda predno se je oče zgrudil, je pobil še sina na tla.

Trinajst letni Sharmar je zaprt, pa ni še obtožen. Cesa naj bo obtožen?

V zadnje slovo

Članicam društva Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ se sporočča, da je v prometni nesreči zgubila svoje življenje članica Josephine Gregorich. Članice so prošene, da ji izkažejo zadnjo čast nocoj ob osmih v pogrebnem zavodu Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., v sredo popoldne ob 1. uri pa da se po možnosti udeležijo njenega pogreba.

Poklican v službo

Richard Zimmermann, sin Mr. in Mrs. Edward Zimmermann iz Miller Ave., je bil vpoklican v službo Narodne garde. Želimo mu srečen povratek!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KORISTI, NE PA IDEOLOGIJA

(2)

Tudi druge države so po svoje svojevrstne. Človek, ki jih končno sestavlja, ni produkt tovarniškega ali ročnega dela, ampak je iz krvi in mesa; kot tak produkt klime in socialnega razvoja. Vključno temu pa se ta svojevrstnost držav ne podčrtava toliko kot ravno ameriška. Podčrtava se gotova usiljena državna oblika, ki že s tem, da je bila usiljena, ne odgovarja naravnemu razvoju. Je pa oblika kot oblika vladanja nekaj sovjevrstnega. Brez ozira na te svojevrstne oblike, ali z zgodovinskega razvoja gledano, je v odnosu ene države do druge vodilna misel INTERES, KORISTI svoje lastne države, ki mora živeti v človeški zajednici sredi drugih držav.

Od Amerike se zateva enkrat, da naj bo sama zase, izolirana, to da je pravzaprav njeno bistvo in da ji narekuje praktična politika, ki naj ima cilj blagostanje državljanov, za to blagostanje pa je Amerika sama v sebi zadostna. Drugi ji hočejo naprtiti vlogo misijonarke, ki naj pridiga po svetu teoretične nauke o svoji demokraciji in sestavi svoje družbe. Nadaljnji ji zopet zamerijo, da išče svoje lastne interese in koristi in da gleda vse s stališča ameriškega dolarja. Novost v človeški zgodovini, takomenovani Marshallov plan, da ni podpora, ki bi imela vsaj nekaj človeškega ozadja, marveč da je za dolgo dobo investiran kapital, ki ne samo, da bo povrnjen do zadnjega centa, ampak da bo nosil tudi visoke obresti. Katerakoli oblika "pomoči tujini" je izživljanje ameriškega dolarja v iste namene. Zdi se, vsaj tako je nekaj v svetovnem ozračju, kakor da bi ravno Amerika ne bi smela imeti svoj državni interes, državne koristi, ko druge države vodijo neko dosledno skoraj ideološko politiko, ki ima s stvarnimi interesi le toliko stika, v kolikor je državno življenje nujno.

Interes, koristi—srečamo na vsakem potu in pri vsakem koraku, ko opazujemo, kaj delajo države v posameznem kotu tega sveta. Da je temu tako, kaže predvsem zgodovina Sovjetske zveze v stikih do ostalih držav. Dasi komunistična in začetnica komunizma v praktičnem življenju, je vendar sklenila z nekomunističnimi državami toliko interesnih pogodb, kakor nobena druga država na vsetu.

Ponavljjanje, podčrtavanje, da gre le za interese in koristi ene države do druge, ni nikdar zadostno, če hočemo končno odstraniti vse pomisleke in dvome, zakaj ena država s popolnoma drugačno družbo in gospodarskim ustrojem ima svoje interese do države, ki je v svoji sestavini popolnoma drugačna. Drobce ameriške zunanje politike je na primer njena diplomacija zadnjega časa do Jugoslavije. Kapitalistična demokratska Amerika in v socializmu pod diktaturo državnega življenja razvijajoča se Jugoslavija! Kaj naj imata te dve državi skupnega? In kako more Amerika, če naj ne postane nezvesta svojemu življenju in zgodovini, stisniti roko jugoslovanskemu komunistu? Ti odnosi so bili že predmet razmišljanj v našem listu. Toda ravno vzgled Sovjetske zveze v njenih 30 letih državnega življenja, praktično prikazan, doprinese vsakemu, ki zna brati k dokazu, da so končno povsod v ospredju interesi, ipa oblika državnega življenja sama na sebi ni bistvena značaja. Če se v tem odstavku ponavljajo besede kot pogodba, naj pogodba ne odbija in ne moti. Pogodba je vsako strinjanje človeške volje, kjer se strinja vsebina predloga in protipredloga. V obliki pogodb, dogovorov, obstoja naše življenje. Pogodba je dolg na hiši, pogodba je v trgovini, s pogodbo se obvezem k delu, s pogodbo se družim z drugim v življenju. S tega stališča vzeto nam prihaja beseda pogodba tudi v življenju držav bližje in nam je bolj človeška, četudi na prvi pogled zveni nekam juridično—pravno in tuje.

S pregledom, ki ga bomo v kratkem podali, bomo prikazali neizpodbitno dejstvo državnih koristi, ki ne poznajo ne meja in ne zaprek v drugi državi, četudi je ta različno upravljana. Divja italijansko-nemška nacionalizma, ki sta se porodila vsaj pod krinko boja proti komunizmu doma, sta bila vneta zagovornika raznih zvez s Sovjetsko zvezo, ker da so to zahtevale koristi fašistične Italije, oziroma nacistične Nemčije. Tudi francoska svobodoljubnost, svobodomiselnost in kultura niso bile nobene ovire, da bi se ne približala država Francija komunistični Sovjetski zvezi. Naj bo merodajen za Britanca izraz svetovni trgovec, kakor mu ga je zapečatila zgodovina, ali pa naj bo njegov

UREDNIKOVA POŠTA

"RODOLJUB IZ AMERIKE" PRIDE V SLOVENSKI DELAVSKI DOM NA WATERLOO RD.

CLEVELAND, Ohio—V nedeljo, 21. oktobra bo vprizorilo dramsko društvo "Anton Verovšek" veseligr v treh dejanjih "Rodoljub iz Amerike," na odru Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., v režiji John Steblaja. Začetek igre bo ob polstirih (3.30) popoldne in po igri bo ples, pri katerem bo igral Richie Vadnalov orkester.

Naše dramske predstave niso več tako pogoste kot so bile svojčasno, ko se je vprizorjalo igre mesečno. V sedanjih časih se moramo zadovoljiti z dvema ali tremi v sezoni in še to z veliko postrtovalnostjo. Zato je za naše prijatelje dramatike izredno vesela vest, ko čitamo napoved, da se bo dramska predstava zopet vršila po daljšem presledku. Zato pa, ker so dramske predstave redke posebnosti za nas ameriške Slovence, moramo paziti, da teh izrednih prilik ne zamudimo ali pa prezremo.

Prihodno nedeljo se nam nudi prilika, da obiščemo Verovškovo predstavo "Rodoljub iz Amerike." V igri nastopijo dobri igralci in igralko iz našega

severno-vzhodnega Clevelanda, ki so: Frank Cesen, Frank Korkal, John Steblaj, Anna Zaic, Frank Kristof, Florence Uneh, Frances Godnjavec, Andy Ogrin, John Zaic, Frank Zigmman, Wilma Glažar, Peter Tomšič, Joe Zakrajšek, Peter Šter, Tony Novak, Tony Prime in Louis Smrdel.

Tako torej je 17 igralcev in igralk pripravljeno nas pozabavati prihodno nedeljo v zaželjeni veseligr "Rodoljub iz Amerike." Oni so pripravljene žrtvovati svoj čas z vajami in vprizoritvijo za naše razvedrilo, kar je brezdvomna hvala vredno. Del možnega prebitka od igre bo šlo pa za humanitarne namene v staro domovino ljudem, ki jim je toča uničila pridelke v zadnjem poletju v okrožju Ilirske Bistrice.

Naša dramska in humanitarna dolžnost nas vse veže, da napolnimo avditorij Slovenskega delavskega doma prihodno nedeljo in v nobenem slučaju nikar ne zamudimo predstave "Rodoljub iz Amerike."

Na svidenje!

Louis Kaferle.

Društvo V boj, št. 53 SNPJ proslavlja 45-letnico

CLEVELAND, Ohio—Naša slovenska javnost je že bila obveščena, da se društvo V boj, št. 53 SNPJ pripravlja na proslavo 45-letnice ustanovitve. Odbor društva je na delu že več mesecev, da ta dogodek čim impozantneje proslavimo. Na ključje je, da bo ravno ta proslava tudi na isti dan, kot je bilo res društvo ustanovljeno pred 45 leti, namreč na 11. novembra, tako zvano Martinovo nedeljo, katero so tedaj naši pionirji (ustanovitelji) tako močno šele cenili. So pač imeli v tedanji navadi, da so proslavljali na Martinovo krčenje vinske kaplice.

Ni moj namen se poglobljati v obče zgodovinske doživljanje tega društva. Rečem naj le ob tej priliki to, da je bilo to društvo od nekdaj nekaka gonilna sila vsega našega napredka med nami. To društvo z ostalimi vred si je izteklo veliko zaslug za naš obči razvoj, naj si bo na kulturnem, prosvetnem ter tudi gospodarskem polju. V zadoseženje in ponos nam je to, da je to društvo doprineslo ogromno tudi za uresničenje našega, nam vsem v ponos Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

Pred toliko leti, ko je bil razmah za ta dom v svoji živahnosti, je to društvo imelo izredni asessment na vsakega člana mesečno 25 centov skozi več let, da se je spravilo skupaj ter nabavilo na ta način za nad 13 tisoč delnic tega doma, ko je videlo potrebo, da z raznimi priredbami ter doneski dom ne bi še bil postavljen. Postrtovalnost tega društva, odnosno članstva je bila za napredek ter razvoj vseh naselencev našega naroda v tem delu mesta. Veliko pionirjev je danes že leta v grobu, ampak njih dela še vedno nam pričajo, da so bili za naš skupen napredek navdušeni ter da so se tudi v resnici žrtvovali.

Torej naj bo ta dan—11. novembra dan, ko bomo proslavljali dogodek 45-letnice ustanovitve, deloma posvečen tudi ustanoviteljem. Naj bo ta dan praznik naših del in doprinosov

za naš skupen podvig napredka naselbine.

Društvo se je za to proslavo odločilo, da priredi banket s kratkim pevskim-kulturnim programom, kateri bo vseboval pevske točke. Povabljeni so na sodelovanje razni dueti ter kvarteti naših zavednih zborov v naselbini, kot so: Jadran, Mladinski pevski zbor SDD, Zarja, Slovan, solistinja gđ. Florence Uneh ter drugi.

Slavnostni govor bo imel Fred A. Vider, glavni tajnik organizacije. Pričetek serviranja banketa bo točno ob 6. uri zvečer. Po zaključku banketa-programa se bo v spodnji dvorani razvila prosta zabava ter ples, v zgornji dvorani bo ples ob 8. uri, za katerega igrajo Richie Vadnalovi godbeniki, spodaj pa bratje Tomšič. Glede banketa bi prosil vse, kateri se nameravate udeležiti, da si rezervirate vstopnice najkasneje do 5. novembra, ker na poznejše prijave žal se ne bomo mogli ozirati. Naše kuharice morajo vedeti dovolj vnaprej, za koliko ljudi pripraviti, ker danes v tej draginji ni priporočljivo, da se troši s potratnostjo.

Zato posebno apeliram na člane in ostalo občinstvo, kateri ste se in kateri se še niste odločili na poset te proslave društva V boj, da se odločite ter si prekrbite vstopnice pri tajniku ali pa pri članih odbora, kateri jih imajo v predprodati. Vstopnica za te case ni pretirana cena, če se pomisli na draginjo, katero imamo v jestvinah; \$1.75 za osebo. Serviralo se bo kokošjo pečenko z vsemi pritliklinami in juho. V spodnji dvorani Slovenskega delavskega doma gre le gotovo število gostov, zato ne odlašajte z nabavo vstopnic.

Če pa z enega ali drugega vzroka, ne morete posetiti banketa, ste vabljeni, da pridete saj na ples in razvedrilo med članstvo društva V boj. Članstvo društva veže moraina dolžnost, da je navzoče. Pridite tega dne na proslavo vašega društva. Rezervirajte si vstopnice, da ne boste mogoče prepozni!

Na svidenje 11. novembra na banketu društva V boj, št. 53 SNPJ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Joseph F. Durn, tajnik.

bistveni značaj parlamentarec; ne ena ne druga oblika in lastnost ga ni ovirala, da se bi s pogodbo obvezal do Sovjetske zveze, ko je rešil kako polje človeškega udejstvovanja, ki je bila njemu v korist. Vsak po svoje brani svoje koristi. Tudi Vatikan v svoji politični delavnosti; niti ena od njegovih pogodb z drugo državo—konkordatov—ni enaka drugi.

Pevski zbor Adrija vabi na jesenski koncert

CLEVELAND, Ohio—Pevski zbor Adrija, katerega tvori tu rojena mladina, prijazno vabi cenjeno občinstvo na jesenski koncert v nedeljo, 21. oktobra v Ameriško-jugoslovanskem centru na Recher Ave. Program se prične ob 4. uri popoldne in se vrši pod vodstvom Mr. Anton Schubel, ki je splošno znan dirigent.

Na vsopredju bo prekrasni ljubki valček "Blue Danube" pod vodstvom Alberta Smrekar. Albert je star komaj 14 let ter je od rojstva slep, toda vsled njegovega zanimanja za godbo, je odlični pianist in svoje studije v glasbi nadaljuje s tem, da se uči dirigirati pevski zbor. Olga Zakrajšek in Joe Samsa bosta nastopila v duetu, Miss Zakrajšek pa tudi v soli, nekaj komadov bo zaigral na svojo harmoniko poznani John Okicki, ki je bil do nedavnega z znanim Duquesne univerzitetnim tamburaškim orkestrom. V narodnih nošah pa bodo dekleta nastopila in proizvajala lepe narodne plesne. Dekleta so brhka in svoje narodne noše so si same naredile. Seveda so imele nekaj neprilik, kajti so vsa tu rojena dekleta in ker se teh narodnih noš le redkokdaj vidi tu, po večini niti ne vedo, kaj je pravzaprav avtentična slovenska noša. Po več stranskem vpraševanju so le prišle na tir in narodne noše bodo do nedelje gotove.

Kot zaključna pesem na programu bo prelep Venček narodnih pesmi, katere bodo spremljali godci na harmonike mesto na klavirju.

Takoj po koncertu se bo servirala okusna večerja. V spodnji dvorani bo igral orkester Johnny Okicki, ob osmih bo pa začel igrati orkester Johnny Vadnal v zgornji dvorani.

Prijazno se priporočamo cenjeni javnosti za obilen poset. Mi smo se potrudili z vajami, da vam predstavimo nadvse lep program, upamo pa, da boste upoštevali naš trud in nas nagradili s udeležbo, ki bo napolnila dvorano Ameriško-jugoslovanskega centra na Recher Ave. do zadnjega kotička.

Doris Pike.

Janko N. Rogelj:

V ZARJE VIDOVE

Na dan svetega Vida, to je 15. junija 1389, je srbski vladar Lazar šatoril s svojo mogočno vojsko na Kosovem polju. Srbom so takrat prišli pomagat bosenski vojvoda Vlado Hranić, hrvaški ban Ivan Hrovat, vlaški vojvoda Mirča, Jurij Kastrioti iz Albanije in tudi mnogo Bolgarov, ki so prišli na pomoč iz svoje premagane domovine.

Nasprotni srbski vojski je stala številčno močnejša turška vojska pod poveljstvom turškega carja Murata I., ki je prej premagal Bolgare.

Ko se je pričelo daniti, je Lazarjev zet Miloš Obilić skrivno prišel v sovražni tabor ter umoril turškega carja Murata I., z namenom, da bi osramotil svoje domače nasprotnike, ki so ga dolžili, da bo izdal Srbe. Po umoru so ga Turki ujeli ter mučili do smrti.

P tem dogodku se je pričela krvava bitka, ki je trajala več dni, toda končno je bila poražena srbska vojska. Več kot pet sto let so bili Srbi sužnji turške nadoblasti. O bitki na Kosovem polju nam pojejo srbske junaške narodne pesmi in o tem nam pripovedujejo povesti o narodnem junaku Kraljeviću Marku.

V Jugoslaviji so praznovali Vidov dan dne 28. junija. Na ta dan je bila sprejeta prva jugoslovanska ustava. Na Vidov dan 28. junija je ustrelil Srb Princip v Sarajevu avstrijskega prestol-

Ženski odsek Zadruga priredi večerjo

CLEVELAND, Ohio—Star običaj je med zadrugaricami in zadrugarji, in to menda po cellem svetu, da je mesec oktober zadrugi mesec. Radi te stare navade, so tudi naše ženske pri Ženskem odseku Slovenske zadruge zveze sklenile, da kakor vsako leto, priredijo tudi letos v oktobru mesecu Zadrugi dan ali večer.

Ta zabava bo na nedeljo, 28. oktobra in ženske bodo servirale prav okusno večerjo. Kakor sem izvedel, bodo ženske postregle goste z kokošjo ali svinjsko pečenko (pork chops) z vso prikuho. Kot je že pri zadrugah večerj običaj, je vse najboljšje pripravljeno in v dovoljnji obliki, da ni treba nikomur iti lačen od mize. Po večerji bo pa igrala Tomšič-Pavli godba. Njih starši so tudi dobri odjemalci Zadruga. Godba je vedno v zadovoljstvo plesalcev in plesalk. Kar se tiče druge potrebe, posebno za žejna grla, bodo skrbeli naši stari in izkušeni točarji, vmes jim bodo pa pomagale članice Ženskega odseka, pri kateremu so nekatere izredno sposobne za ta posel.

Torej, direktorji, uslužbenci, delničarji, odjemalci in vsi zadrugi prijatelji, ne pozabite te priredbe, na kateri boste deležni okusne večerje. V nedeljo, 28. oktobra pojdite vsi v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. Večerjo se bo začelo servirati ob 6. uri. Po večerji se prične ples s prosto zabavo.

Spominjam se še iz prešlih let, da je bilo na vseh zadrugah prireditvah vedno vse veselo, tako da posetnikom se ni nič mudilo domov. Za vse skupaj, večerjo, ples in zabavo bo vstopnina \$1.25, kar za danes, ko je vse tako nezasišano drago, prav poceni. Listke se dobi pri vseh članicah Ženskega odseka, članiki direktorija in v vseh treh zadrugah prodajalnah, kakor tudi pri podpisanih.

Na svidenje, 28. oktobra v Slovenskem delavskem domu! Z zadrugnim pozdravom, Anton Jankovich, član direktorija.

Doris Pike.

žalost in revo zazveni nenadoma! Slovenski smeh. Ali bi si bil ohranil, da je ostal dom. Ne vem. Težko. Meni se je včasih vsa naša literatura kor stokanje nadložnega stanja ki se premetava po škripanju ležišču in mu ni na nobeni strani bolje. Tisti osebnik, ki je bi žal na smrtni postelji, se vsaj spomni: "Nak, na levi strani ni že ne bom umrl!" se je obziral na desno in izdihnil.

"Prešeren se je znal poročiti, muzati, smehljati, nasmejati, posmihati in zvonko smejati. Levstik se je smejal na vse strani. Aškerc se krohoče na vse strani. Tisti osebnik, ki je bi fantovski, hudomušno in veselo. Cankar že ironično, porogljivo. Murn bridko in bolno. . . . nekeje je zbolel naš smeh, danes pa ga je malo ali nič. Izginil iz naše knjige, kakor da si ga črni maši ali liberi!"

Ko se je Adamič vrnil iz prvega obiska v domovini, je res mislil, da napiše knjigo o pesnikih Župančiču, da ga predstavi ameriški književni javnosti. Zbiral je že potrebne podatke o njegovem življenju in pesništvu. Takrat mi je pisal, da mu pošljem vsa njegova književna dela, z obljubo, da mi nekoč vrne. Ugodil sem njegovi želji. Med poslanimi knjigami, bila tudi knjižica "V zarje vido." Pozneje mi je rekel, da zaenkrat opusti to idejo, toda nekoč, ko bo imel malo več prostega časa, bo tudi zavrnil napovedano delo.

V letu 1949 sta se Župančič in Adamič spet srečala v Sloveniji. Župančič je bil že slaboten, čila ga je nadiha. Dne 11. junija, ko je bil Adamič v Beogradu, je umrl naš pesnik Župančič. Adamič je pohitel iz Beograda v Ljubljano, da se udeleži njegovega pogreba. Poslal mi je skrajno, kjer on stoji ob krsti umrlega pesnika, ki je umrl v kneževini rož in cvetja, ob Vidovih zarjah. . . . Slovensko ljudstvo je takrat z darenljivo roko seglo po cvetju in zelenju in prineslo svojemu ljudskemu pesniku v poslednje počasičen nešteto venec. Prostor, kjer je ležal na mrtvaškem odru Župančič, je bil spremljen v veličastni cvetni vrt.

Adamič se je v jeseni vrnil v Ameriko. Zastopniki časopisov, revij in radio postaj so ga nagovarjali, da naj jim poda svoje izjave glede Jugoslavije, toda vsako prošnjo je odločno zavrnil. Dobil je ponudbe, da naj gre predavati po Ameriki. Tudi to je odklanjal. Pisal mi je, da kar je videl, slišal in občutil v Jugoslaviji, to bo zapisano v njegovi novi knjigi, ki bo njegovo največje in najboljšo knjižno delo. Kar je napovedal, to je tudi storil. Smrt ga je dohitela, ko je urejeval zadnji dve poglavji njegove nove knjige.

Po Adamičevem pogrebu smo se odpravili na njegov dom. Z menoj so bili sledeči: John A. Blatnik, kongresnik iz Minnesote; Tim Seldes, urednik pri založništvu Doubleday Inc.; John Roy Carlson, ameriški pisatelj; John O. Rogge, svetovalec jugoslovanske delegaciji pri Združenih narodih, in poročevalec ameriške revije "Time."

S poročevalcem omenjene revije sva ogledovala pogorišče, kjer je v garaži stal zgoreli, novi Nash avtomobil, a poleg avtomobila precejšen kup ogorelega papirja, iz katerega se je še kadilo. Poročevalec je prišel brskati in odmetavati ogorke in ogoreline. Pokaže mi ogorelo knjigo ter me vpraša, v katerem jeziku je pisana. Bila je knjiga, pisana v srbo-hrvatskem jeziku. Odkopava naprej, pokliče me in vpraša: "Kakšen jezik je to?" —Pogledam in pravim: "Slovenski!"

Da, v slovenskem jeziku pisana knjiga.

Ime knjige: "V zarje Vidove."

Poročevalec zaobrne prvo (Dajle na 3. strani)

ation of machinery and equipment is a big annual expense on to the farms, even though replacements are bought every year. It is only part of what his machinery earns each year in a safe investment, readily convertible into cash when the machine is worn out. An ideal way to accumulate this replacement fund is to buy U. S. Defense Bonds. They are safe—have a good rate of interest—and are redeemed when needed.

U. S. Treasury Department

Z uveljavljanjem Cankarjeve miselnosti je vpadal v oči mladinde hkrati s Tavčarjem političnim ugledom tudi pomen njegove umetnosti. To se kaže tudi po osvoboditvi, ko je bil kljub prizadevanju, da se kulturnim delavcem v preteklosti odmeri po zaslugah pravično priznanje, Tavčar deležen največjega moka. Razen nekaterih njegovih komentiranih del, ki so po odpravi založniškega monopola mogla v cenah izdajah tudi ljudstvu postati dostopna, ni bilo skoraj nikogar, ki bi bil priznan veljavo tudi Tavčarju kot človeku in umetniku.

In vendar je to osebnost, brez

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 East 76th Street
UT 1-6888

Za collinwoodsko in
euclidsko okrožje:
JOHN STĘBLAJ
26851 Oriole Avenue
REdwood 1-4457

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Avenue
DIamond 1-8029

Tudi zagrebška tovarna "Bratstvo" bo pokazala na vele-

Enakopravnosti
Oglašajte v - - -

Vpraša se na
16111 PARKGROVE AVE.
IV. 18282

Oglašajte v Enakopravno

100 WEST 42ND STREET — TELEPHONE BRAM 9-0202 — 9-0203, NEW YORK 18, N. Y., U. S. A.

Diamond T-8029

35 WEST 42ND STREET — TELEPHONE BRUNN 9-0292 — 9-0293, NEW YORK 18, N. Y., U. S. A.

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN

SPISAL

GUSTAV ŠILIH

Predstavnik: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje)

Ubogi fant se jim je nalik preganjani divjadi umikal in skrival, hkrati pa je postajal nezaupečen in zakrknjen; in v njegovi duši se je vžigala krvoločna maščevalnost, sprašujoča se v temnin hleva v izbruhi divje, toda onemogle jeze. Krvoločni naklepi so postajali najljubša vsebina njegovih sanj. Vedno bolj je užival ob predstavi, kako bi bilo, če bi na zasovraženi strehi zaplesal rdeči petelin... Bosi in goli bi sredi noči skakali po snegu, javkali in tulili in nad njimi bi se bučel poganjali ognjeni zublji proti črnemu nebu... On pa bi jih od daleč gledal in se naslajal ob njihovih krikih...

Najčese se je potem spomnil na ženske, ki niso bile krive, ter je rajši dal svojim mislim drugo smer. Če bi zbežal na skalovito Ljubelo in se skrivil v eni njenih neštevilnih votlin? Ustanovi bi strahoval vso dolino, bogate kaznoval in jim odvzemal bogavil bi roparsko tolpo, s katero stvo, reveže obdarjal z njim... Strahovito bi kaznoval svoje mučitelje, Miklausina, Vrhunca in Hojanove... Tu in tam se ga je tudi polastila misel na smrt. Umreti bi moral, tako umreti, da bi vsi s prsti kazali na krivce... In on sam bi prihajal noč

VAŠI ČEVLJI

BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

Glavni stan volnenega blaga za Evropo

za vaše sorodnike in prijatelje. Pošljite danes! Dajte jim priliko, da si napravijo suits, sukne, obleke, hlače in krila pred božičem.

Prodajamo katerokoli množino na jarde, malo ali veliko; skupno z podlogo, ki pristaja blagu, in drugim potrebščinami za zgotoviti vsake obleke. Govorimo slovensko in nemško. Šivajte in hranite!

S. Lieberman Woolen Co.
1446 W. 3rd St.
Odprieto dnevno od 9. do 5.30; ob nedeljah od 9. do 12.
CH 1-6067

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

HELP WANTED MALE

WAREHOUSEMEN

No experience necessary; age no factor; to unload cars and pick orders; steady work; 5 day week; some overtime; good starting pay; must speak English.—Employment Office open Monday—Friday.

Hershey Chocolate Corp.
235 W. POLK STREET
Near Franklin

HELP WANTED MALE

VITAL WAR INDUSTRY NEEDS
MACHINISTS — LATHE OPERATORS — LATHE SPECIALISTS — TECHNICAL SCHOOL TRAINEES
HOURS 4 P. M. to 12 P. M.
Apply

COMBUSTION ENGINEERING SUPER HEATER, INC.

1319 N. BRANCH

Apply to Dept. S.

za nočjo iz drugega sveta in bi jih tako neusmiljeno strašil, da bi ginili v smrtni grozi... Marsikatero noč je tako živo zasnal, da je preplašeno planil kvišku, ako je zarožljala veriga v spanju se premikajočega goveda.

Zaenkrat je bila Lovrekova razsodnost še vedno dovolj čvrsta, da je spet in spet nadvladala bolno igro domišljije in zločinsko prišepetavanje mračnih globin njegove duše, ali strahoma se je spraševal, kako dolgo mu bo še možno vztrajati v tej borbi. Radi tega je sklenil, da spomladi pobegne v široki svet. Prav daleč podje služiti ali pa očeta iskati... Ko doraste, se z njim povrne v Gradišče in oba pričeta boj za pravico...

Kar dočakati ni moget, da bi izvedel svoj sklep, in dan na dan je gazil po visokem snegu, krčil si pot k samotni skali, vrh Stropnice in se oziral po dolini. Ali se že kažejo znaki pojema-joče zimske moči? V brezmejnem hrepenenju je vohljaj po zraku, da bi ujel polet pomladnih vetrov, katerih pohod z juga bi razklenil tudi njegove okove. Ali nad dolino so se še vedno vlačile umazane megle. Snega večinoma ni bilo več, toda v žalostno puščobo rjavkastih polj so s pobočij dolinskih hribov še vedno segali beli jeziki, podobni lovkam ogromne bohotitve, ki drži svoj plen in ga ne mara izpustiti. In z razočaranimi vzdihli se je deček vsakokrat vračal v hlev, potuhnjen in splašen, boječ se svojih preganjavcev.

Pač so se bili ti v poslednjem času nekam naveličali svojega rabeljskega posla, tudi so se ne-

Pri nas radevolje
PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA
POŠILJKE V JUGOSLAVIJO
MANDEL DRUG CO.
15702 WATERLOO ROAD

"Obiščite nas"
Prihranite \$100.00 do \$400.00.
Za najboljši nakup novega
1951 WILLYS
ali

Prenovljen Garantiran
Rabljen Avto
pridite k nam sedaj
in vas bomo prepričali
KELLER and CHATTERTON
12624 Lorain Ave. OR 1-2600
Avtoriziran Willys avto

FEMALE HELP WANTED

WORK IN MOTION PICTURE INDUSTRY

STENOGRAPHER GENERAL OFFICE

Experienced or capable bright beginner to work for Ass't Divisional Mgr. Age no factor Permanent — 5 day week Good starting salary Pleasant working conditions Employee benefits Good opportunity for right girl Free motion picture previews Apply in person

Twentieth Century Fox Film Corp.
1260 S. WABASH AVE.

mara natihome bali molče trpečega, samo z zobmi škripajočega fanta, ki se jim je umaknil kakor potepen pes, ali eden izmed njih, najmlajši Hojanov sin Tone, ni poznal nikake utrujenosti in nikakega strahu. On edini ni odnehal. Kakor da bi bil plačan, je zasledoval pastirja ob vsakem koraku in se obregnil ob njega, kjer se je le mogel. Nemara zato, ker je bil do Lovrekovega prihoda kot najmlajši sin sam v sežaju trdih pesti ter se je hotel zdaj do sita tega naučiti sladke zavesti močnejšega.

Njegovim očem se pogosti dečkovi sprehodi k skali niso dali prikriti in tako ga je nekoč pričakal, ko se je ta ves pobit vračal v hlev. Dan je bil poseben o tožen, skoro mračen, in nad dolino je kakor mrtvaška rjuha ležala gosta megla, nad katero so z zateglim piskanjem križarili potepajoči se vetrovi. O pomladi ni bilo ne duha ne sluha, in poln težkih misli je zavil Lovrek okoli sušilnice. V tistem trenutku je izza nje planil Tone.

"Kod si se potepal?" se je glasilo njegovo prvo vprašanje, ko se je bil mogočno razkoračil pred zmedenim dečkom, čigar begajoče oči so iskale zavetja pred surovežem.

"No, kaj ne boš odprl ust?"

Lovrek namesto odgovora poskoči in jo s hitrico preganjane- ga jelena ubira proti varni temini napol priprte parne, v kateri je poznal sleherni kotiček v kopah sene in slame, segajočih prav do ostrejša.

Tone, pripravljen na njegov beg, ga ujame tik pred vrati in mu brez dolgega uvoda pripelje dve takšni klobuti, da fant brez moči omahne na tla.

"Jaz ti pokažem, fantalin!"

Lovrek se omahovaje zgrabi za bolečo glavo, a ob tem gibu izbruhne v njem dolgo zatajevana srd. V nenadnem zaletu naskoči nasprotnika in ga z živalskim krikom podere v sneg. V svoji osuplosti si ta ne ve pomagati. Deček ga bije z rokami in suva z nogami. Tone odnika samo glavo in na ves glas tuli, in kmalu je vesoljna Hojanovina pokonci.

Že se bliža pomoč. Trije bratje strumno prihite na bojišče. Združenim brcam in nemilo nabijajočim pestem se kmalu posreči odtrgati napadalca od njegove žrtve. Okrvavljen in raztrgan se jim izmakne in kakor

brez uma plane proti hiši. Pred vrati ga ustavi gospodar, mirno vleče dim iz svojega vivčaka.

"Eha! Ali si znorel?"

Njegov glas je mrzel in porogljiv in Lovrek začuti ob pogledu nanj, da ga sovraži iz dna duše. Nekaj ga sili, da mu zakriči v obraz.

"Vaša hiša je peklenški brlog, vi in vaši sinovi zlodej! Samo to si želim, da vas Bog kaznuje: s točo, ognjem in vodo... Lopotvi, lopovi!"

Blaznost gori v dečkovih očeh in iz ust mu škropi krvava pena. Nikogar ne vidi razen starca, ki prepadel buli vanj, kakor da ne more verjeti svojim ušesom. Čez nekaj časa se brez odgovora obrne, prepustivši kazen za drzne žalitve svojim sinovom, ki takoj nalik gladnim volkovom iznova planejo na pobeklo žrtev. Nesrečnež se brani s podesetorjenimi silami, ali združenim napadom ni kos: kmalu podleže in nazadnje nezavesten obleži na kupu snega.

Zmagovalci ga puste brez pomoči. Šele usmiljene Ančine roke ga s težavo dvignejo in prenesejo v hlev, kjer v boleči nemoči obleži v svojih jasliah.

X.

V tisti noči je nihal Lovrek med spanjem in bedenjem, prevzelo ga je bilo neko čudno stanje omamljenosti, ki ga doslej še nikoli ni doživel. Od časa do časa so ga prebudile neznosne bolečine. Tedaj se je stokaje prekladal na ležišču in čutil sleherni peč prebite in ranjene kože. Potem ga je vnovič zanesel mogočen val iz stanja telesnih občutkov v meglovit svet, v glavi mu je šumelo, kakor da mu kujejo možgane z žarečimi klavdi, in krogotek zmedenih predstav ga je vrtinčil naokrog kakor izgubljeno, vetrovom izročeno peresce. Nabijanje in kolobarjenje je polagoma poenjalo, in Lovreku se je zazdelo, da se vse okrog njega odeva v rudasto zarjo, kakor v nočnem požaru, ko bije plat zvona in sika- jo krvavi plamen proti nebu.

Vedno jačja, bolj in bolj ščemeča je svetloba, orjaški zublji švigajo kvišku, od vsepovsod se izvijajo plameni, sliši se neprestano prasketanje, pokanje gorcih ostrejš in celi roji žarečih in pekočih isker se vidijo... Usipljejo se nanj, kakor da ga hočejo zasuti... Zadušen krik mu razkolje grlo...

PRIHRANITE SI NA DELOVNI OBLEKI
Hlače — Idealne za varilce, TOVARNISKE DELAVCE, POPRAVLJALCE AVTOV. Posebnost 97c rabljene
Srajce — Vse mere, tudi za dečke. V izvrstnem stanju. Modre, tan, sive. Posebnost 79c rabljene
Tudi 1001 DRUGIH DOBRIH NAKUPOV.
VICTORY STORES INC.
208 High St., vogal 2nd. — En blok južno od Prospect

Mary A. Svetek

POGREBNI ZAVOD
LICENCIJANA POGREBNICA

478 E. 152 St. - KE 1-3177

POGREBI PO ZMERNIH CENAH.
LEPI, DOSTOJANSTVENI

Ambularčna poslugla podnevi in ponoči.
Vršimo vse notarske posle.
Pogreb oskrbimo kjerkoli in po vsaki ceni.

NAJBOLJŠE

GROZDJE IN FIN MOŠT

Vsem starim in novim odjemalcem sporočamo, da bomo tudi letos postregli z najboljšim grozdom in moštom. Lahko dobite mešano iz Kalifornije ali pa samo ohijsko.

Posebno opozarjamo, da si letos boste lahko nabavili ohijsko grozdje in mošt samo še dva tedna — torej ne čakajte, naročite takoj!

Imamo nove (charcoal) sode po 5 galonov in do 50 galonov od žganja. Pripeljemo na dom. Cene so zmerne. Če želite, imamo vedno v zalogi dobra stara vina, kot belo, rdeče, catawba, ohijška, itd. Se priporočamo za obisk.

NOTTINGHAM WINERY

17721 WATERLOO ROAD
POKLICITE po telefonu: IV 1-2724

Ob zvoku lastnega glasu se prebudi. Tesnobno se ogleduje in z ušesi prestreza zavijanje vetra, ki kakor jata gladnih volkov tuli v gluho noč. V hlevu je vse mirno, samo rahlo sepe- nje speče živadi mu priča, da ni sam.

(Dalje prihodnjič)

UPOKOJENI GENERALI

V mestu San Antonio, Texas, živi 79 upokojenih generalov; nikjer drugje jih ni toliko skupaj. Upokojeni častniki lahko

živijo kjer koli hočejo, toda zdi se, da je San Antonio posebno privlačna točka, ker ima dobro igrisče golfa, dobro bolnišnico in dobro pokopališče. Upokojeni generali imajo večinoma preproste domove zase in svoje družine in po eno vojaško uniformo za parade in pogrebe. Potrebščine kupujejo v vojaškem komisarjatu. Penzije se ravna po činu, od \$619.88 do \$1,330.08 na mesec. Zabavajo se v svojih klubih in nekateri se udeležujejo tudi v civilnih poklicih. V tamkajšnji splošni vojaški bol-

nišnici so vsi upravičeni do polne brezplačne oskrbe zase in za člane svojih družin.

Na vojaškem pokopališču Fort Sam v San Antonio je vsa umrla upokojena general delala častnega vojaškega pogreba. Brigadni general dobi 11 strel ali salv v zadnji pozdrav, general najvišje sarže pa 17. Tudi pa se generala vzdvižejo na stoli in prav tako obsežen kot grob navadnega vojaka in bele kamnite nagrobne označbe so za vsake enake; le imena so različna.

—NOVA DOBA

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko užaloščeni in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je nemila smrt posegla s svojo koščeno roko v našo sredo in pretrgala nit življenja našemu nadvse ljubljenemu soprogu in dragemu očetu, staremu očetu in bratu

ANDREW PETKOVŠEK

Blagopokojnik je za vedno zatisnil svoje mile oči po dolgi in mučni bolezni dne 16. septembra 1951. Pogreb se je vršil dne 20. septembra iz pogrebnege zavoda Frank Zakrajšek in sinovi v cerkev sv. Vida in po opravljenih cerkvenih pogrebnih obredih smo položili njegovo truplo v naročje materi zemlji na pokopališču Calvary.

Pokojnik je bil doma iz vasi Godovič pri Logatcu, odkoder je prišel v Ameriko pred 39 leti. Star je bil 62 let.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so ozaljšali njegovo krsto s krasnimi vencami in cveticami, ko je ležal na mrtvaškemu odru. To nam je bilo v dokaz, da ste pokojnika ljubili in nam v tolažbo v dneh smrti. Zahvalo naj sprejmejo sledeči, ki so darovali vence: Mr. in Mrs. John Polyan, Mr. in Mrs. Joseph Blazek, Mr. in Mrs. Plaxac in družina, Mr. in Mrs. A. Petkovich ml., Mr. in Mrs. Ernest Petkovich, Westinghouse Warehouse Employees, Union Local 197, Mr. in Mrs. Frank Gliha in hčer, Mr. in Mrs. Emil Bukovec in družina, otroci 6. razreda šole sv. Vida, Evarts Tremaine Flicker Co., Mr. in Mrs. John Evatz, Fellow Workers Dept. 17-3 in 17-5, U.A.W., C.I.O. Local 463 Weatherhead Co., društvo Naprej št. 5 SNPJ, Workmen's Benefit Fund Branch 34, The Cleveland Cap Screw Co., Westinghouse Electric Supply Co., Mrs. Mary Nagode (sestra), Weatherhead Co.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj njegove duše, in sicer: Mr. in Mrs. Frank Baraga, Mr. in Mrs. Norman Stalzer, Mrs. Mary Zander, Mr. Paul Drozin, Mr. in Mrs. L. Medved, Mr. in Mrs. John Magar, Evarts Tremaine Flicker Co., Mr. in Mrs. Frank Krivec, Mr. in Mrs. Joseph Jacklin, Mr. in Mrs. John Celesnik, Mr. Harry Zorman, Mr. in Mrs. L. Peterlin, Mrs. A. Dietrich, Toni Meier, Dept. 17 3/5 Weatherhead Co., Mr. Valentine Krivec, Mr. in Mrs. E. Arhar, učenci 6. razreda šole sv. Vida, Mr. in Mrs. J. Macerol in družina, Mr. in Mrs. Jennie Pursch, Mr. in Mrs. Mathew Rehberger, Mr. William Kienzl, Mrs. Mary Nagode, Mrs. E. Johnson ter Mr. in Mrs. Frank Gliha ml.

Najlepša hvala vsem, ki ste darovali v gotovini, kakor tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu, in sicer Mr. Tony Plazar in Mr. Paul Drozin.

Hvala lepa Rev. Tomcu za opravljene cerkvene pogrebne obrede ter pogrebem, članom društva Naprej št. 5 SNPJ, ki so nosili krsto, kakor tudi vsem, ki so prišli pokojnika pokropiti, ko je ležal na mrtvaškemu odru.

Iskrena hvala vsem prijateljem in sosedom, ki so pokojnika obiskovali v času njegove bolezni in ga tolažili ter bodrili. Hvala pogrebniemu zavodu Frank Zakrajšek in sinovi za vzorno voden pogreb in najboljšo postrežbo v vseh ozirih v dneh naše smrti.

Bodi še enkrat izrečena naša iskrena zahvala vsem, ki ste nam izkazali v času bolezni in smrti svojo naklonjenost in pomoč. Ako smo slučajno izpustili ime enega ali drugega, ki nam je na kakšen način izkazal svoje sočutje in pomoč, prosimo oprostjenja.

Predragi soprog in nepozabni oče, stari oče in brat! Prestal si trnjevo pot tega sveta in preselil si se tja, odkoder ni več vrnitve. Pustil si za seboj Tvoje drage, katerim si bil dober soprog in skrbni oče. Žalostna so naša srca, vsaj smo Te vsi ljubili, a usoda zahteva tako, mi se pa tolažimo, da enkrat se zopet snidemo na kraju večnega miru in blaženstva.

Počivaj v miru — snivaj sladko!

ZALUJOČI OSTALI:

MARY PETKOVŠEK, soproga
ANDREW ml., sin in žena CAROLINE
ERNEST, sin, in žena VELDA
EDWARD, sin
HELEN, hči
štirje vnuki
MRS. MARY NAGODA v Penni., sestra
ter tri sestre v stari domovini

Cleveland, Ohio, dne 16. oktobra 1951